

Tilsyns-rapport 2023

Himmelrummet

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Det årlige tilsyn består af:

- Et anmeldt tilsynsbesøg, hvor den tilsynsførende pædagogiske konsulent observerer det daglige arbejde med børnene ud fra en række observationskriterier¹.
- En faglig dialog med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer og faglig dialog, og hvor der på baggrund af tilsynet gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. I klyngerne orienteres klyngebestyrelserne herudover om enhedernes tilsynsrapporter mindst en gang årligt.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder løbende institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde.

Det er institutionens tilknyttede pædagogiske konsulent eller en anden konsulent fra områdeforvaltningen, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Den bydækkende tilsynsenhed

For at understøtte uvildigheden i tilsynet er der i Københavns Kommune etableret en bydækkende tilsynsenhed, som ikke har løbende samarbejde med institutionerne. Tilsynsenheden deltager i 10% af tilsynene i tilfældigt udvalgte institutioner. Det er tilsynsenhedens opgave dels at kontrollere, at det pædagogiske tilsyn udføres som beskrevet i Københavns Kommunes tilsynskoncept, dels at bidrage med et uvildigt og udefrakommende blik i vurderingen af den pædagogiske praksis.

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen.

Du kan læse mere om det pædagogiske tilsyn samt opfølgning på tilsynet og se den seneste kvalitetsrapport for hele dagtilbudsområdet på: www.kk.dk/kvalitetogtilsyn.

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået vurderingen "Vedligehold indsats" i alle temaer, gennemføres i det efterfølgende tilsynsår ikke et ordinært tilsyn, men et Light-tilsyn. Light-tilsynet består af en vedligeholdelsesdialog, men der gennemføres ikke observationer, ligesom der heller ikke gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsyn i institutionen.

I slutningen af rapporten finder du institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn samt kommentarer til dette års tilsynsrapport. I bilaget til rapporten finder du institutionens selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige og kommunale minimumskrav.

Tilsyn med den pædagogiske kvalitet

Tilsynet i Københavns kommune føres ud fra en række kriterier, som ifølge forskningen om kvalitet i dagtilbud er væsentlige for at skabe rammer for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Kriterierne er kategoriseret under seks temaer med afsæt i det pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan:

1. Samspil og relationer mellem børn og voksne
2. Børnefællesskaber og leg
3. Sprog og bevægelse
4. Forældresamarbejde
5. Sammenhæng i overgange
6. Evalueringskultur

Vurdering af indsats i tilsynsrapporten

Det pædagogiske arbejde i institutionen vurderes på baggrund af observationer og dialog om kriterierne i de seks temaer. For hvert tema giver den pædagogiske konsulent en vurdering af, hvordan institutionen skal arbejde videre med indsatsen med en af de fire kategorier nedenfor.

Institutionen skal vedligeholde indsatsen – betyder at i institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og løbende udvikle deres praksis.

Institutionen skal justere indsatsen – betyder at i institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og foretage nødvendige justeringer i deres praksis. Den tilsynsførende kan evt. give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal ændre indsatsen – betyder at i institutionen skal foretage ændringer i deres praksis, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal iværksætte en ny indsats – betyder at i institutionen skal gøre noget væsentligt andet i deres praksis, end de gør i dag, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Anvisninger og strakspåbud

I forbindelse med tilsynet kan den pædagogiske konsulent give en eller flere konkrete anvisninger på opfølgende tiltag. Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag skal efterleves af institutionen, og der følges op på disse ved næste års tilsyn.

Hvis den pædagogiske konsulent i forbindelse med tilsynet observerer konkrete enkeltstående forhold, der er skadelige for børns trivsel og udvikling kan forvaltningen udstede et strakspåbud. Et strakspåbud indebærer, at institutionen skal iværksætte tiltag, der med det samme ændrer uønsket praksis. Forvaltningen følger op inden for 14 dage. Strakspåbud kan også udstedes, hvis institutionen ikke lever op til et eller flere af de gældende lovkrav, retningslinjer, anbefalinger mv.

Opfølgning på tilsyn ved bekymring eller alvorlig bekymring

Hvis forvaltningen på baggrund af tilsynet bliver bekymrede for den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i institutionen, vil der i forlængelse af tilsynet altid blive iværksat et skærpet tilsyn. Det er institutionens ledelse, der er ansvarlig for at rette op på de forhold, der har givet anledning til bekymring, og forvaltningen sørger for, at institutionen får den hjælp og støtte, der er behov for i processen.

Når forvaltningen fører skærpet tilsyn, vil en pædagogisk konsulent komme på et eller flere uanmeldte tilsynsbesøg og foretage observationer af den pædagogiske praksis med fokus på de bekymrende forhold. Det skærpede tilsyn ophæves, så snart institutionen arbejder konstruktivt med udvikling af kvaliteten af den pædagogiske kvalitet, eller når institutionen har bragt orden i de forhold, som har givet anledning til at iværksætte det skærpede tilsyn.

Hvis bekymringerne for den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i institutionen er af alvorlig karakter, vil der blive udarbejdet en handleplan. Handleplanen beskriver kort og præcist, hvilke alvorligt bekymrende forhold der er konstateret, hvilke forandringer der skal ske i perioden med skærpet tilsyn, hvor hurtigt tiltag skal sættes i gang, samt hvordan og hvornår forvaltningen følger op.

Særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet

Københavns Kommune har fokus på at udvikle høj pædagogisk kvalitet for alle børn. I nogle institutioner kan der i perioder være behov for at forvaltningen træder tæt sammen om og med institutionen for at understøtte det arbejde. Når tilsynet giver anledning til bekymring for den pædagogiske kvalitet, igangsætter forvaltningen derfor samtidig med det skærpede tilsyn en særlig indsats til udvikling af den pædagogiske kvalitet.

En særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet er et toårigt forløb, hvor institutionen arbejder målrettet med at udvikle rammerne for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Forvaltningen understøtter i perioden institutionen med ledessparring, faglig opkvalificering og hjælp til at fokusere på de opgaver, der styrker relationer mellem børn og voksne.

Når indsatsen er godt i gang, understøtter forvaltningen stadig med support og sparring, men fører ikke længere skærpet tilsyn.

Fakta om dette års tilsyn

Dato og tidspunkt for observationer: Vuggestueafdelingen: 22.03.2023, kl. 9.00-12.00. Observationer foretaget på alle stuer. Børnehaveafdelingen: 24.03.2023, kl. 9.00-12.00. Observationer foretaget på alle stuer.

Faglig dialog blev afholdt d. 01-03-2023

Ved den faglige dialog deltog en medarbejderrepræsentant fra vuggestuen, en medarbejderrepræsentant fra børnehaven, en forældrerepræsentant, pædagogisk leder, klyngeleder, konsulent fra den bydækkende tilsynsenhed og pædagogisk konsulent.

Tilsynet er afsluttet d. 30-03-2023

Tilsyn er gennemført af pædagogisk konsulent Rosa Astrup

Stine Angelo Schmidt. fra den bydækkende tilsynsenhed deltog i tilsynsbesøget sammen med den pædagogiske konsulent.

Generelle bemærkninger

Informationer om institutionen, observationer og faglig dialog, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

Pædagogisk leder har indtil den 01.12.2022 været leder for to dagtilbud, men har nu udelukkende ledelse i Himmelrummet. Det vurderes, at dette skaber endnu bedre forudsætninger for at kunne lede tæt på praksis, hvilket skaber gode betingelser for, at pædagogiske leder i samarbejde med personalet kan vedligeholde og videreudvikle de gode ting der observeres i praksis, og løfte den faglige kvalitet, som det samlede tilsyn viser, at der er behov for.

Beskrivelse af eventuelle strakspåbud

Eventuelle øvrige bemærkning og aftaler vedrørende opfølgning på tilsynet

Opsummerende opsamling: Observationer af praksis og dialogen viser, at Himmelrummet siden tilsynet 2022 har arbejdet med anbefalingerne og herigennem har arbejdet med at forbedre kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer, bl.a. via fælles faglige drøftelser, øvebaner, fælles metoder og et fælles fagligt sprog for den pædagogiske praksis. Det vurderes, at der fortsat er udviklingspotentiale i forhold til at udvikle de pædagogiske læringsmiljøer og løfte den faglige kvalitet yderligere. Derfor er der en opgave for pædagogisk leder, i samarbejde med personalegruppen at fastholde og vedligeholde den udvikling, der ses, og samtidig skabe en udvikling i kvaliteten af den pædagogiske praksis. Særligt vigtigt er det, at det fortsat prioriteres at rekruttere uddannede pædagoger. Dialogen giver et indtryk af en personalegruppe, som har et stort ønske om at drøfte, reflektere over og videreudvikle den pædagogiske praksis, og samtidig skabe en udvikling i kvaliteten af den pædagogiske praksis. Opfølgning på tilsynet: Den 28.03.2023 er der aftalt opfølgning på tilsynet, hvor pædagogisk leder, klyngeleder og pædagogisk konsulent deltager.

Samspil og relationer mellem børn og voksne

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal ændre indsatsen

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale er af og til opmærksomme og reagerer sensitivt på børnenes signaler.
- Det pædagogiske personale spejler af og til børnenes følelser ved hjælp af mimik, krop, lyde og ord.
- Det pædagogiske personale er ofte tilgængelige for børnene og tilbyder trøst og omsorg, når børnene er usikre, bange eller kede af det.
- Det pædagogiske personale er af og til nærværende og fordybet i samspillet med børnene.
- Det pædagogiske personale bruger af og til rutinesituationerne til at skabe stimulerende samspil præget af nærvær, omsorg, ro og rytme.
- Læringsmiljøet bærer i nogen grad præg af tydelig organisering, der skaber rammer for gode samspil og relationer mellem børn og voksne.

På tværs af alle stuer, observeres et omsorgsfuldt og imødekommende personale, der fysisk sidder i øjenhøjde med børnene, og som har en tæt omsorgsfuld fysisk kontakt med børnene fx, holde i hånd, kram, sidde på skødet og være i favn. Det observeres, at personalet i samspil med børnene taler til og med børnene i en rolig, inviterende og positiv grundtone. Observationerne viser variationer af delinger, stuer og medarbejdere i mellem, i forhold til, hvordan og i hvor høj grad personalet spejler børnenes følelser ved hjælp af mimik, krop, lyde og ord. F.eks. ses eksempler på, at personalet ikke får skabt kontakt med barnet/børnene før opgaven, og ikke får forberedt børnene på, hvad der skal ske. Det ses, at det får betydning for, at personalet ikke altid får øje på børnenes initiativer, signaler og kommunikation, og derved ikke har mulighed for at spejle børnene og reagere sensitivt på alle børns signaler. I forhold til, hvorvidt observationerne viser, at rutinerne var præget af nærvær, ro og rytme ses variationer stuerne i mellem og mellem medarbejderne. Dette ses ved, at der er tydelige og velkendte rutiner, hvor det er tydeligt at rutinerne er genkendelige for børnene og børnene ved, hvad der skal ske, men det ses ikke alle steder, at der skabes mulighed for ro, rytme og nærvær for alle børn, da der sker mange ting på en gang, og der ses mange medarbejdere i bevægelse i rummet på samme tid, som skaber uro. Ligesom der observeres situationer, hvor der ses en ulig fordeling af personaleressourcer i forhold til antal børn, hvilket ses skaber vanskelige betingelser for nærvær, sensitivitet, opmærksomhedsopdeling til alle børn og at få øje på alle børns initiativer.

I den faglige dialog fremgår det, at personalet kan genkende de konkrete observationer, der blev prææsenteret og drøftet i dialogen. Videre beskrives, at der er en bevidsthed om, at der er variationer i kvaliteten stuerne imellem, og at man er i proces med- og over sig på at skabe en mere ensartet kvalitet på tværs af stuerne. I dialogen drøftes, at hovedpointerne i observationerne er: - At der observeres flere situationer, hvor Himmelummet har skabt tydelig organisatoriske rammer og læringsmiljøer, der skaber gode betingelser for, at børnene bliver tilbudt nære, anerkendende og omsorgsfulde relationer med fordybelse og fælles opmærksomhed om et fælles tredje; dig, mig om noget, fx Krea-aktivitet, Kaptajnen siger, finde dyr, superhelteleg. Dette ses fx under formiddagens lege, aktiviteter og under frokosten, hvor der overvejende arbejdes i små grupper med én pædagogisk medarbejder og en lille gruppe børn, hvilket ses skaber gode betingelser for kommunikation, dialog, fælles opmærksomhed, samspil om det fælles tredje, øjenkontakt og en opmærksomhedsdeling mellem alle børn. - At der observeres situationer, hvor personalet har organiseret læringsmiljøerne og rutinesituationerne, så der ses vanskelige betingelser for nærvær, fordybelse, samspil og en fælles fokuseret opmærksomhed med alle børn. Dette ses særligt på de stuer (vuggestuen), hvor personalet samarbejder to om en mindre børnegruppe i de planlagte formiddagsgrupper. Det ses fx ved, at det er utydeligt, hvad der er det fælles tredje og hvad de pædagogiske intentioner er. Det ses, at der primært er

børn i initierede lege, og at de voksne går bag ved børnene og er til rådighed. Ligesom det blev drøftet, at de voksnes placering i rummet, ved borde og i lege med børnene (fx sidde bag ved barnet) får betydning for muligheden af samspil. Det ses, at det får den betydning at det, er de børn, som selv tager tydelige initiativer og opsøger de voksne, der er i flest samspil og relationer. - At der ses et mønster i, at de børn, der på eget initiativ er opsøgende i forhold til samspil med den voksne, ses få en højere grad af voksenkontakt. Mens de børn, der ikke tydeligt verbalt eller kropsligt gør opmærksom på sig selv, ses få en mindre grad af samspil med de voksne. - At det i situationer, hvor flere børn og medarbejdere er samlet omkring et bord eller samarbejder om en børnegruppe i formiddagsgrupperne (vuggestuen), ses at personalet bliver optaget af hinanden, fx i forhold til samtaler om hvad de ser børnene gøre, uden inddragelse, samspil eller fordybelse med børnene, hvilket skaber vanskelige betingelser for at få øje- og handle tilstrækkeligt relevant på alle børns initiativer. Af dialogen fremgår det, at der har været fælles faglige drøftelse af, hvordan der skabes gode betingelser for samspil af høj kvalitet, fx via små børnegrupper og positioner, når der arbejdes i større grupper, og at man aktivt har arbejdet med øvebaner omkring dette. Videre drøftede vi, at man på nogle stuer med fordel kan arbejde videre med at øve sig i at løse lidt op på positionerne, så man i højere grad kan gribe de børn, der bevæger sig mellem to positioners ansvarsområder, når man samarbejder om større børnegrupper, så positionerne i højere grad tilpasses den aktuelle situation og børnegruppernes behov. I dialogen drøftes, at personalet med understøttelse fra pædagogisk leder skal fastholde og vedligeholde den gode ramme og struktur der ses, da den skaber gode betingelser for samspil præget af nærvær og fordybelse, og at næste skridt er at se nærmere på, hvordan man konkret i handlinger i samspillet med børnene kan skabe højere kvalitet i selve samspillet. Og at man ved få justeringer, fx ved opmærksomhed på de fagprofessionelles placering i leg med børn, i rummet og ved borde kan skabe en højere grad af udviklende øjeblikke med samspil af høj kvalitet, da der skabes bedre mulighed for øjenkontakt, ansigt-til-ansigt kontakt og turtagning i sprog og kommunikation. Begge personalepræsentanter udtrykker, at man med fordel kan udbrede og arbejde videre med at klæde vikar og nye medarbejdere på, frem for at tage for givet at de kender dagens rutiner og ved, hvordan det konkret forventes, at de arbejder i praksis. Bl.a. beskrives, at der allerede er opmærksomhed på, hvordan man i højere grad kan få forankret mesterlære på tværs af huset og få et fælles sprog og fundament for, hvordan relationsarbejde konkret ser ud i handlinger i praksis, så fagligheden løftes. På baggrund af observationerne og dialogen vurderes, at Himmelrummet skal foretage ændringer i deres praksis, jf. nedenstående anvisninger.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

- Fortsæt det positive arbejde med inddeling i mindre børnegrupper, så de gode betingelser, der ses i forhold til omsorg, nærvær, fordybelse, kommunikation og fælles opmærksomhed fastholdes. Når flere medarbejdere samarbejder om en børnegruppe, skal der være opmærksomhed på, hvordan medarbejderne placerer sig i rummet/ved borde, samt på hvordan I sikrer, at alle børn bliver spejlet og oplever samspil mellem barn-voksen, der er præget af nærvær og fordybelse. - Der skal udarbejdes og implementeres en fælles faglig retning for, hvordan samspil og relationer mellem børn og fagprofessionelle konkret ser ud i handlinger i mødet med børnene, (med baggrund i hvad forskning beskriver, er samspil af høj kvalitet), så det ses som en forankret praksis på tværs af alle stuer. Særligt med fokus på at skabe kontakt før opgaven (vente, give børnene tid, afstemme og følge barnets initiativ(er)), spejlning, interaktioner, følelsesmæssig afstemning og sensitivitet. - Der skal gentænkes en indsats omkring rutinesituationerne gennem dagen i forhold til, hvordan I kan organisere og forbedre rutinesituationerne, så de i højere grad anvendes til at skabe stimulerende samspil præget af nærvær, ro og rytme, så det tydeligt ses i praksis på alle stuer.

Børnefællesskaber og leg

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen.

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale hjælper og guider ofte børnene til at deltage i positive samspil med hinanden i forskellige børnefællesskaber.
- Det pædagogiske personale er ofte opmærksomme på og hjælper de børn, der ikke indgår i positive samspil og børnefællesskaber.
- Det pædagogiske personale er af og til aktive i ft. at støtte og guide børnenes lege med hinanden i større eller mindre fællesskaber.
- Der er i nogen grad balance mellem børneinitierede lege og voksenplanlagte lege, aktiviteter og rutinesituationer.
- Det pædagogiske personale sikrer ofte, at alle børn er aktive deltagere i pædagogiske aktiviteter, rutiner og opgaver.
- De fysiske læringsmiljøer inviterer i mindre grad til forskellige former for leg og understøtter børns lyst til at lege, udforske og eksperimentere.

Observationerne viser flere eksempler på, at det pædagogiske personale skaber deltagelsesmuligheder for alle børn, herunder børn i udsatte positioner, gennem leg, aktiviteter og rutiner. Særligt viser observationerne, at der i de mindre planlagte formiddagsgrupper hvor én voksen er sammen med en lille gruppe børn, er skabt gode betingelser for en opmærksomhedsdeling i forhold til alle børn, hvor personalet inviterer alle børn ind i sociale fællesskaber om et fælles tredje som fx spille spil, "Kaptajnen siger", superhelteleg, køkkenleg, hvor der ses flere eksempler på, at personalet hjælper og guider børnene til at deltage i positive samspil med hinanden. Observationerne viser, at der i forhold til alle observationskriterierne i nærværende tema, ses variationer stuer og medarbejdere imellem, i forhold til i hvor høj grad observationskriterierne i praksis, ses udfoldet.

I den faglige dialog fremgår det, at personalet kan genkende de konkrete observationer, der blev præsenteret og drøftet i dialogen. I dialogen drøftes, at hovedpointerne i observationerne er: - At det generelt ses, at alle børn indgår i positive samspil og børnefællesskaber i løbet af formiddagen, og at alle børn som udgangspunkt er i samspil med min. et andet barn, og at der er balance mellem børne- og vokseninitierede lege, aktiviteter og rutinesituationer. Men at der skal være opmærksomhed på overgangene i forbindelse med frokosten, da der ses børn, der via deres mimik og krop fortæller, at de ikke ved hvad de skal. - At der ses en stor variation i, hvordan personalet deltager i, bidrager ind i og understøtter børnenes lege, og herigennem skaber forskellige betingelser for børnenes deltagelsesmuligheder i legen og muligheder for at indgå i samspil med hinanden. Der ses store forskelle på, hvordan personalet understøtter legen og hjælper børn i samspil med hinanden (særligt i vuggestuen), hvilket ses få betydning for hvor fordybende og længerevarende legene bliver. Der ses medarbejdere, der er gode til at sætte lege i gang, facilitere, deltage i- og stilladsere børnenes lege, samt til at bidrage ind i- og udvide legen, hvis legen er ved at gå i stå (gå foran, ved siden af, bagved). Samtidig ses medarbejdere, der ikke har det samme blik for, hvordan de fagprofessionelle kan være med til at understøtte og stilladsere børnenes leg, men primært går bag ved legen, ser på børnenes leg, stiller legetøj til rådighed, og er til rådighed, hvis børn mangler legetøj, børnene selv henvender sig, eller der opstår konflikt. - At det særligt i børnehaven observeres, at der er fokus på børnefællesskaber og børnenes relationer til hinanden, hvilket afspejles i aktiviteterne om et fælles tredje; hvor der findes dyr, "Kaptajnen siger", superhelte leg, hvor de fagprofessionelle talesætter: "vi skal vente på hinanden", "når vi hjælper hinanden er vi stærkest" "vi skal samarbejde om at bygge". - At der, særligt i vuggestuen er forbedringspotentiale i forhold til, at personalet i højere grad understøtter og guider børnenes lege med hinanden. - At der særligt i vuggestuen ses store forbedringer fra sidste års tilsyn i forhold til at tilbyde børnene, deltagelsesmuligheder i rutinesituationerne. - At der på tværs af huset, ses gode eksempler på, at personalet sikrer at alle børn er aktive deltagere i pædagogiske aktiviteter, rutiner og opgaver, fx i garderobesituation, selv lime på papir, røre ved kartoffelmelklister, give børnene god tid til at

kravle op og ned ad stole, tage service på bordet, rydde op, skrabe mad i skraldespand, smide vaskeklud til vask og gå med i køkkenet for at hente vogn. I børnehaven har børnene i forlængelse af frokosten opgaver som at feje, rydde- og vaske borde. I dialogen drøftede, at det er væsentligt at personalet får arbejdet med organiseringen og rollefordelingen efter frokost, da det ses, at ikke alle børn får den nødvendige hjælp i forhold til at løse den opgave, de har fået. - At man på nogle stuer kan se, at der er arbejdet med de fysiske læringsmiljøer, men at det på tværs af stuerne generelt observeres, at stuerne i mindre grad inviterer til forskellige former for leg og i mindre grad understøtter børns lyst til at lege, udforske og eksperimentere. I forlængelse heraf blev det drøftet, at der i højere grad skal arbejdes videre med at indrette flere tydelige tematiserede legezoner og tilføres flere tilhørende rekvisitter til legen (fx i forhold til køkken- og dukkeleg, rolle-leg) m.m. Ligesom der i højere grad skal gøres klar til leg, som inviterer til- og inspirerer til leg. Særligt med fokus på, at det 0-3-årige barn endnu ikke har udviklet en stor lege- og forestillingsevne, og derfor har brug for konkrete ting. - I dialogen var det en central drøftelse, at man tydeligt i børnehaven kan se, at det overordnede tema og pædagogiske mål i ugeplanen, tydeligt afspejles i praksis, fx i "kaptajnen siger-leg" for kommende KKFO/skolestartere, hvor det tydeligt ses, at der er fokus på at øve turtagning, lytte, forstå og omsætte en besked og arbejde sammen. Hvorimod det i vuggestuens ugeplaner er utydeligt, hvad man har reflekteret over, at børnene skal have ud af den planlagte aktivitet/leg. Vuggestuerepræsentanten beskriver, at man er opmærksomme på, at man med fordel kan arbejde mere med børnefællesskabet og støtte børnene i at få øje på hinanden, da man er opmærksom på, at der i høj grad er 1-1-samspil. Der var bl.a. drøftelser af, at det kan være en hjælp af have konkrete refleksioner af, hvordan det ser ud i praksis, når de fagprofessionelle bidrager ind i legen og understøtter børnenes fællesskaber, da det kan opleves vanskeligere i vuggestuen end i børnehaven. Børnehaverepræsentanten beskriver, at det der virker godt i temaet, er at man er gode til at reflektere over, hvad børnene har behov for og så omsætte det til en aktivitet eller leg, man har haft gode erfaringer med legemanuskripter. Vuggestue og børnehavere beskriver sammenstemmende, at der er et ønske om at videreudvikle de fysiske læringsmiljøer, hvorfor pædagogisk leder har søgt om en kompetencepædagog fra området. På baggrund af observationerne og dialogen vurderes, at Himmelrummet skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde der observeres inden for temaet, og foretage nødvendige justeringer i deres praksis jf. nedenstående anvisninger, da kriterierne i temaet ikke har sat tilstrækkeligt tydelig spor i praksis, så det ses tydeligt omsat i handlinger, som en forankret praksis.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Leg og børnefællesskaber: Der skal udarbejdes og implementeres et fælles fagligt fundament for, hvordan god legepædagogik ser ud i Himmelrummet. Herunder, hvordan de fagprofessionelle kan facilitere og tilvejebringe gode betingelser for legen, ved at bidrage ind i, deltage i og hjælpe børnene med at udvikle legestrategier ved at understøtte børnenes leg, i såvel de børne- som vokseninitierede lege, så dette ses som en forankret praksis, på tværs af alle stuer. Særligt med fokus på at guide og understøtte børnenes lege med hinanden i mindre eller større fællesskaber. De fysiske læringsmiljøer: Med baggrund i faglige viden om, hvordan gode fysiske læringsmiljøer for de 0-3-årige og 3-6-årige børn i praksis skal se ud, så de inviterer til forskellige former for leg, og understøtter børns lyst til at lege, udforske og eksperimentere, skal Himmelrummet reflektere over og indrette de fysiske læringsmiljøer, så der skabes et fælles fagligt fundament for: "Hvordan gode fysiske læringsmiljøer for de 0-3-årige og 3-6-årige konkret ser ud i praksis i Himmelrummet, set fra et børneperspektiv. Der skal udarbejdes et fælles fagligt fundament for indretning af de fysiske læringsmiljøer med fokus på: Hvordan indretter vi et fysisk læringsmiljø af høj kvalitet i Himmelrummet, som understøtter børnenes glæde, trivsel, læring og udvikling bedst muligt?" Mulighed for ro i rutinesituationerne omkring frokosten: I skal genbesøge jeres organisering og faktiske praksis i rutinesituationerne før og efter frokosten, med henblik på at blive klogere på, hvordan I kan justere og forbedre praksis, så der i højere grad skabes bedre mulighed for ro og fordybelse.

Sprog og bevægelse

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal ændre indsatsen.

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale agerer af og til som sproglige rollemodeller for børnene.
- Det pædagogiske personale arbejder i mindre grad systematisk med sprogunderstøttende strategier gennem hele dagen.
- Det pædagogiske personale agerer af og til som rollemodeller i ft. bevægelse og brug af kroppen.
- Det pædagogiske personale indtænker af og til sproglige og motoriske læringsmuligheder i alle rutinesituationer.
- De fysiske læringsmiljøer ude og inde tilbyder i mindre grad børnene en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter.
- De fysiske læringsmiljøer ude og inde tilbyder i mindre grad børnene en bred vifte af kropslige læringsmuligheder og aktiviteter.

Observationer af praksis viser, at de sprogpædagogiske læringsmiljøer ikke i tilstrækkelig tydelig grad, skaber sproglige deltagelsesmuligheder for alle børn. Dette ses ved, at der observeres store forskelle i personalets brug af sprogunderstøttende strategier i mødet med børnene, hvilket ses giver børnene forskellige muligheder for at udfolde, øve og gøre sig sproglige erfaringer. Generelt vurderes, at der er forbedringspotentiale i forhold til at arbejde med, hvordan sprogarbejdet konkret kan understøttes og udfoldes i hverdagspædagogikken, (i de planlagte, lege/aktivitetsgrupper, i overgange, rutiner og i leg), så alle børn sikres optimale betingelser for udvikling af sprog og kommunikation. Observationerne viser, at der i forhold til alle observationskriterierne i nærværende tema, ses variationer stuer og medarbejdere i mellem, i forhold til i hvor høj grad observationskriterierne i praksis, ses udfoldet.

I den faglige dialog fremgår det, at personalet kan genkende de konkrete observationer, der blev præsenteret og drøftet i dialogen. Særligt kan man i vuggestuen genkende observationerne om, at der ses forskelle i anvendelsen af sprogunderstøttende strategier, hvilket begrundes med, at det kun er tre ud af 9 medarbejdere der har kendskab til sprogunderstøttende strategier. Videre beskrives, at man har et stort ønske om at udbrede arbejdet med sprogunderstøttende strategier til de øvrige kollegaer. I dialogen drøftes, at hovedpointerne i observationerne er: -At der observeres store forskelle på, hvorvidt og hvordan personalet anvender sprogunderstøttende strategier i mødet med børnene, og hvordan personalet i praksis bidrager, til- og inviterer børn ind i længerevarende dialoger med turtagning og udvekslinger i flere led. Alle medarbejdere er omsorgsfulde, imødekommende og taler til og med børnene i en rolig og inviterende tone, men i gennem observationsdagen, ses flere medarbejdere, som på eget initiativ har fået dialoger med børnene, og som kommer til at stille lukkede ja/nej spørgsmål, som lukker for dialoger og dermed for, at børnene får egne erfaringer med at udfolde sproget. - At der ses personale, der tilpasser deres sprogbrug til det enkelte barns nærmeste udviklingszone, og i deres møde med børnene jævnligt anvender sprogunderstøttende strategier, som turtagning i kommunikationen, lytte, holde pauser, folde ord ud og holde dialogen i gang ved at invitere børnene ind i samtaler med udgangspunkt i børnenes interesser og egne fortællinger. - At der ses et mønster i, at de børn, der har meget sprog og tager tydelige sproglige initiativer, har mange dialoger med turtagning i kommunikationen, mens de børn, der ikke af sig selv opsøger de voksne med tydelige sproglige initiativer, har færre sproglige deltagelsesmuligheder for at øve og gøre sig erfaringer med sprog og kommunikation, både i legen, planlagte aktiviteter, rutinerne og under måltiderne. - At personalet i vuggestuen er gode til benævnelse, skal fortsætte benævnelsen men have fokus på, at der er forbedringspotentiale i forhold til at udvide antallet af udvekslinger i interaktionerne med børnene, så børnene får flere muligheder for at øve turtagning, øve og gøre sig egne erfaringer med sprog og kommunikation. - At børnene under formiddagens lege, aktiviteter og under frokosten er fordelt i mindre grupper, hvilket ses skaber gode betingelser for kommunikation, dialog, fælles vedvarende opmærksomhed, øjenkontakt, et lavt støjniveau og udveksling af sproget, og at man derfor skal fortsætte med denne organisering. - At der bør være en opmærksomhed på, at mange af formiddagsgrupperne i vuggestuen er organiseret omkring aktiviteter ved bordene, hvor børnene i mindre grad har

mulighed for at sanse og bevæge sig. - At der på observationsdagen ses flere konkrete aktiviteter i de planlagte formiddagsgrupper, der har sprog i fokus, fx spille spil, kaptajnen siger, finde dyr på legepladsen med fokus på fx forholdsord. En central drøftelse var, at flere af legene ses have en høj grad af elementer af leg, hvor alle børn har deltagelsesmuligheder og udstråler glæde og begejstring, og at der ses et enkelt spil, som er præget af undervisningstone, lav grad af mulighed for dialog og turtagning, lange ventetider og fokus på rigtige og forkerte svar, hvilke ses skaber manglende deltagelsesmuligheder for alle børn. Vuggestuerepræsentanten beskriver, at det virker godt, når de erfarne medarbejdere er opmærksomme på at vise nye medarbejdere, hvordan man arbejder med sprogunderstøttende strategier, og at sprog også er mimik, og at det opleves, at man er godt på vej. Videre beskrives, at man fremadrettet med fordel kan øve mere turtagning og lade sig inspirere af børnehavens måde at arbejde med- og løbende øve sprogunderstøttende strategier. Børnehaverepræsentanten beskriver, at det virker godt løbende at øve de skiftende sprogunderstøttende strategier, der hænger på stuerne. Ligesom det opleves, at det har god effekt at filme med fokus på at reflektere over anvendelsen af bestemte sprogunderstøttende strategier og hvordan man har samtaler med børnene. Videre beskrives, at der kan være brug for at klæde nye medarbejdere på i forhold til, hvordan man kan arbejde med sproget gennem leg. På baggrund af observationerne og dialogen vurderes, at Himmelrummet skal ændre indsatsen i temaet, jf. nedenstående anvisninger.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

- Med baggrund i styrkede læreplans mål for kommunikation og sprog, det fælles pædagogiske grundlag og sproginvesteringscasen, skal der udarbejdes og implementeres et fælles fagligt fundament for hvordan god sprogpedagogik, skal se ud i Himmelrummet.
- Der skal arbejdes med, hvordan læringsmiljøerne kan organiseres, så der i højere grad tænkes sprog og bevægelse ind i alle hverdagsituationer (rutinesituationerne, leg, planlagte aktiviteter, overgange). Så dette bliver en del af hverdagspædagogikken, hvor børnene i højere grad får aktive deltagelsesmuligheder, og herigennem får flere muligheder for at udvikle deres sprog og motiveres til at bevæge sig i et rigt samspil med andre børn og det pædagogiske personale. Vær særligt opmærksom på, hvordan I kan inddrage de børn, der i mindre grad har verbalt sprog og/eller tydelige kommunikationsstrategier, så de i højere grad for mulighed for at øve og gøre sig erfaringer med sprog og kommunikation.

Forældresamarbejde

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbud og forældre har i høj grad en ligeværdig og konstruktiv dialog om børnenes trivsel, læring og udvikling.
- Det er i nogen grad tydeligt for forældrene, hvad de kan forvente af dagtilbuddet, og hvad dagtilbuddet forventer af dem.
- Forældrene møder i hverdagen i høj grad medarbejdere, der er imødekomende, og som samarbejder med forældrene i forhold til at understøtte barnets læring i familien.
- Dagtilbuddet inviterer i høj grad forældrene ind i et mere intensivt og systematisk samarbejde om børn, der i kortere eller længere perioder har behov for et særligt fokus for at trives, lære og udvikle sig.
- Forældrerådet/forældrebestyrelsen kender og inddrages i mindre grad i deres opgaver.

I den faglige dialog fremgår det, at personalet og forældrerådsrepræsentant kan redegøre for og komme med konkrete eksempler på forældresamarbejdet, som også er beskrevet i læreplanen. Forældrerådsrepræsentanten beskriver, at denne er valgt til forældrerådet for nyligt, og at man forud for dialogen ikke har drøftet det brede forældreperspektiv, men at forældrerrepræsentanten, set fra et forældreperspektiv grundlæggende oplever, at der er et positivt forældresamarbejde med et godt og passende informations flow i form af fugeplan, dagbog og billeder via Aula, der beskriver stuernes pædagogiske praksis og giver forældrene mulighed for at få indblik i hverdagen og de pædagogiske intentioner og mål, der er for den pædagogiske praksis. I dialogen drøftes, at det opleves, at der i hverdagen er et tillidsfuldt samarbejde med det pædagogiske personale, omkring børnene, og at der er en ligeværdig og konstruktiv dialog om børnenes trivsel, læring og udvikling. Særligt fremhæver forældrerrepræsentanten, at personalet er imødekomende og lydhør, og at der er en god daglig dialog, og at man har mulighed for både at komme til stuens personale og til pædagogisk leder med spørgsmål, og at man mødes med lydhørhed. I dialogen drøftes, at Himmelrummet faciliterer muligheder for, at forældrene kan bidrage til samarbejdet om det gode børneliv, både i hverdagen (via Aula, dialog i hverdagen og invitation til systematiske forældresamtaler med udgangspunkt i materialet fra Hjernen og Hjertet) og i det mere formelle samarbejde i forældrerådet. Pædagogisk leder beskriver, at forældrerådet kender og inddrages i deres opgaver via møder i forældrerådet. Ligesom alle forældre ved forældre møder og i velkomstpjecen modtager information om forældrerådets virke. Det beskrives, at de øvrige forældre via forældremøder og udsendte referater på Aula er orienteret om forældrerådets arbejde. I forlængelse heraf drøftede vi, at man med fordel også kan sende dagsorden til forældrerådsmødet ud via Aula, så den øvrige forældregruppe har mulighed for at orientere sig herom. I dialogen kan personalet redegøre for, hvordan forældrene inviteres ind i et systematisk samarbejde om børn, der i kortere eller længere perioder har behov for et særligt fokus for at trives, lære og udvikle sig. FX ved invitation til forældresamtaler, inddragelse i handleplaner og dialog om, hvordan Himmelrummet understøtter og hvordan forældrene i hjemmet kan understøtte barnet, så der sker et samarbejde omkring omsorg for det enkelte barns trivsel, læring og udvikling. Videre beskrives, at forældrene med udgangspunkt i - og i forlængelse af TOPI inviteres til en forældresamtale. Ligesom der altid er mulighed for en forældresamtale ved behov og ønske herom. Personalet i dialogen oplever ikke, at der er noget i temaet, der udfordrer, og oplever at man har et godt forældresamarbejde, hvilket bakkes op af forældrerrepræsentanten. Personalet udtrykker ønske om en fælles faglig drøftelse af en fælles kommunikationsstrategi i forhold til, hvad og hvordan man skriver på Aula. Ligesom vi havde en drøftelse af, at man med fordel kan anvende en dagsorden, som forældrene modtager forud for forældresamtalerne.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Sammenhæng i overgange

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med at sikre, at børn får en god overgang fra hjem til dagtilbud.
- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med at sikre, at børn får en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud.
- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med at sikre, at børn får en god og sammenhængende overgang fra dagtilbud til KKFO og skole.
- Forældrebestyrelsen inddrages i ringe grad eller slet ikke i arbejdet med at skabe gode og sammenhængende overgange for børn fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidshjem og skole.
- Dagtilbuddet deltager i høj grad i Stærkt Samarbejde med skolen/KKFO'en og forholder sig aktivt og reflekterende til målene i samarbejdsaftalen.

I den faglige dialog fremgår det, at Himmelrummet i praksis, i høj grad arbejder målrettet med temaet, så det har effekt for børnene. Dette kommer til udtryk ved, at personalet i dialogen med konkrete eksempler kan redegøre for, hvordan der arbejdes systematisk med at sikre tryghed og sammenhænge i overgangene fra hjem til dagtilbud, og en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til KKFO og skole. Da Klyngens forældrebestyrelse slet ikke er inddraget i arbejdet med at skabe gode og sammenhængende overgange fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til KKFO og skole jf. dagtilbudsloven § 15 og styrelsesvedtægterne §8 for kommunale klynger, vurderes, at Himmelrummet skal justere indsatsen. I dialogen fremgår det, at Himmelrummet har systematiske strategier for, modtager- og afgiver-perspektivet i forbindelse med børnenes overgange. I dialogen kan personalet, med konkrete eksempler beskrive, hvordan der er faste procedure for modtagelse af- og barnets første tid i Himmelrummet og for overlevering til børnehaven, KKFO og skole. I dialogen beskrives, at strategierne i praksis kan ses ved følgende:

- Barnets modtagelse og første tid i Himmelrummet aftales i tæt dialog med forældrene og med respekt for det enkelte barns behov. Der afholdes en før-start-samtale forud for start, hvor der er et systematisk skema, fx med spørgsmål om barnets første tid, behov og vaner. Der er udarbejdet en modtagelsesmappe med bl.a. velkomstpjece, relevant materiale om Himmelrummet, den første tid, tilknytningsproces og et eksempel på en opstartsplan.
- Med det formål at skabe tryghed og genkendelse for barn og familie, arbejdes der med en primær fagprofessionel i barnets første tid.
- For kommende børnehavenbørn er der løbende en glidende overgang ved, at børnene besøger børnehaven en uge forud for start med en kendt voksen, så der skabes et begyndende kendskab mellem børn og personale i børnehaven.

Forældrerepræsentanten genkender dette billede og bakker op om beskrivelserne af, at der er en glidende overgang, og at børnene kender de voksne fra andre sammenhænge i børnehaven.

- 5-års status på kommende KKFO/skole startere og forældresamtaler, hvor personale og forældre har en dialog om, hvordan hjem og børnehaven kan samarbejde om, at give barnet de bedste betingelser for deltagelse i det kommende fritids- og skoleliv.
- Løbende fokus på aktiviteter/lege, der understøtter børnenes udvikling og trivsel, så børnene har de bedste forudsætninger for deltagelse i fritids- og skolelivet, fx skolegruppe.
- Kildevæld KKFO- og skole besøges, så børnene får indblik i, hvad en KKFO og skole er, hvorved der skabes udgangspunkt for dialog om den kommende overgang.
- Personale fra Kildevæld KKFO besøger de kommende KKFO/skole startere i Himmelrummet.
- Skoleleder fra Kildevældskolen deltager i et forældre møde med fokus på, at formidle, hvad det vil sige at gå i skole.
- Der laves vidensoverdragelser til KKFO/skole på alle børn, jf. mål for Stærkt samarbejde. Overgangsmaterialet i Hjernen og hjertet anvendes.
- For børn i udsatte positioner, er der særlig opmærksomhed på overlevering til KKFO/skole, så der sker en videndeling af barnets behov og ressourcer.
- Der udarbejdes handleplaner for børn, hvis skolestart udsættes. Himmelrummet deltager i Stærkt Samarbejde med Kildevældskolen. Der er udarbejdet en stærk samarbejdsaftale, der viser at der tages udgangspunkt i konkrete aktiviteter for- og med børn, fx fælles sangprojekt, som forældrene inviteres ind i. I dialogen beskrives Stærkt samarbejde som velfungerende, og det opleves, at der er et ligeværdigt samarbejde. Stærkt samarbejdsgruppen planlægger arbejdet med de kommende KKFO/skolebørn på baggrund af viden om, hvilke kompetencer, det er hensigtsmæssigt at børnene har med sig i "rygsækken", når de starter i KKFO/skole, fx er der fokus på, hvad det konkret

vil sige at være klar til KKFO. Det er pædagogisk leder der deltager i samarbejds møderne i Stærkt samarbejdsgruppen og formidler videre til personalet. I dialogen fremhæver personalet at man oplever, at man lykkes særligt godt med modtagelse af nye børn og familier, og at Stærkt samarbejde er velfungerende. Personalet beskriver, at de oplever, at der ikke er noget, der udfordrer i temaet.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

- Klyngens forældrebestyrelse skal inddrages i Himmelrummets arbejde med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud og mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skoler, jf. Dagtilbudsloven §15. Opgaven fremgår i dagtilbudsloven §15 og i styrelsesvedtægterne for kommunale klynger under Forældrebestyrelsens opgaver §8.
https://buf.kkintra.kk.dk/sites/buf.kkintra.kk.dk/files/Styrelsesvedt%C3%A6gt%20for%20kommunale%20klynger_5.pdf

Evalueringsskulturer

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal ændre indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Dagtilbuddet arbejder i nogen grad systematisk med trivselsvurderinger og opfølgning.
- Dagtilbuddet arbejder i høj grad systematisk med sprogvurderinger og opfølgning.
- Dagtilbuddet arbejder i mindre grad systematisk med at sikre ensartethed i kvaliteten af den pædagogiske praksis på tværs af stuer, afdelinger og matrikler.
- Der er i nogen grad etableret en evalueringsskulturer i dagtilbuddet, som udvikler og kvalificerer det pædagogiske læringsmiljø.
- Dagtilbuddet arbejder i mindre grad med at inddrage børnenes perspektiver i den løbende dokumentation og evaluering.

I den faglige dialog fremgår det, at Himmelrummet i nogen grad har etableret en evalueringsskulturer, som udvikler og kvalificerer de pædagogiske læringsmiljøer. I gennem dialogen er det et gennemgående tema, at Himmelrummet det sidste år har arbejdet med at implementere en systematisk evalueringsskulturer, bl.a. ved at sikre en fælles systematik af anvendelse af metoderne i Hjernen og hjertet, planlægge læringsmiljøerne på baggrund af data fra TOPI og sprogvurderinger, følge op via evaluering hver 4. uge og justere de pædagogiske læringsmiljøer. Videre beskriver pædagogisk leder, at hun har fokuseret på praksisnær ledelse bl.a. via deltagelse i stuemøder i forhold til understøttelse af personalets arbejde med evaluering, samt ved at prioritere refleksion på personale- pædagog- og teammøder, og altid med et skrappt fokus på "hvad skal børnene have ud af det" (formålet). Beskrivelserne matcher beskrivelserne i Himmelrummets læreplan. I forlængelse, at pædagogisk leder og personalets beskrivelser, drøftede vi, at observationerne viser, at man ikke er helt i mål med implementeringen så evalueringsskulturen ses som en forankret praksis, der afspejles i praksis, men at der er sat en god fælles ramme med fælles metoder og et fælles fagligt sprog, og at man skal fortsætte det gode arbejde. Så der arbejdes henimod en højere grad af overensstemmelse mellem beskrivelserne i læreplanen og den faktiske praksis, der observeres. En anden væsentlig drøftelse i dialogen var, at der kan være potentiale i at se nærmere på, hvordan man planlægger og udarbejder ugeplanerne. Særligt i forhold til fokus på, hvad børnene skal have ud af det der planlægges, med udgangspunkt i en vurdering af børnenes udviklingsbehov og/eller med udgangspunkt i forskningsbaseret viden om, hvad der virker bedst i de pædagogiske læringsmiljøer (målet), da det herved skabes endnu bedre forudsætninger for at evaluere. I dialogen beskriver personalet, at der ikke er en fælles faglig systematik i forhold til, hvordan man arbejder med at inddrage børnenes perspektiver i den løbende dokumentation og evaluering, men at det opleves, at man i praksis er gode til at inddrage børnenes perspektiv og fx inddrager disse i planlægningen. I dialogen kan personalet redegøre for, hvordan de systematisk arbejder med udarbejdelse af TOPI to gange om året, at forældrene i forlængelse af TOPI-beskrivelserne inddrages og inviteres ind i hvad der arbejdes med og hvordan der kan understøttes i hjemmet. Videre beskrives, at der udarbejdes handleplaner på børn, hvis trivsel vurderes i gul eller rød, og at man på baggrund af TOPI-vurderingerne planlægger og justerer de pædagogiske læringsmiljøer. I dialogen havde vi fælles faglige drøftelser af, at der er eksempler på gode handleplaner med relevante mål, tiltag og tegn, der er lavet i forbindelse med børn, hvis trivsel er vurderet i gul eller rød. Samtidig viser, data er der enkelte børn, hvor handleplanen ikke er udarbejdet fyldestgørende. Data fra TOPI viser, at Himmelrummet også arbejder med at se efter mønstre i læringsmiljøet, hvis der kortlægges at flere børn har behov for at udvikle, sprog, motorik, selvværd, eller at få deltagelsesmuligheder i børnefællesskaberne, og laver fælles udviklingsplaner for udvikling af læringsmiljøerne på stuerne. Med baggrund i et konkret eksempel, drøftede vi, at Himmelrummet bør reflektere over, hvordan der udarbejdes beskrivelser på børn. Personalet i dialogen kan med konkrete eksempler redegøre for, hvordan de systematisk arbejder med sprogvurderinger for alle 3 og 5årige børn og i forlængelse af disse inddrager forældrene og evt. relevante supportpersoner, samt udarbejder handleplaner med konkrete mål og tiltag, som løbende justeres og evalueres (hvis 3 års vurdering giver anledning, sprogvurderes barnet igen som 4årig. I såvel vuggestuen som børnehaven udarbejdes altid handleplaner med konkrete tiltag, hvis det vurderes, at et barn er i sproglige udfordringer. I vuggestuen er hele personalegruppen i gang med et forløb om

Sprogtrappen, som fremadrettet skal implementeres i praksis. Personalet i dialogen beskriver, at det virker særligt godt når man bliver i arbejdet med at øve faglig argumentering, og at man kan blive endnu bedre til dette i TOPI-beskrivelserne. Desuden beskrives, at man kan blive bedre til at udveksle faglige ideer og inspiration imellem vuggestue og børnehave. På baggrund af dialogen og observationerne (jf. tema 1, 2 og 3) vurderes det, at Himmelrummets arbejde med at vurdere og reflektere over sammenhængen mellem læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse ikke har sat tilstrækkeligt tydelige spor i praksis i forhold til, at de fagprofessionelles planlægning, refleksioner og evalueringer ses tydeligt omsat i praksis, så der sikres en ensartethed i kvaliteten af den pædagogiske praksis på tværs af stuer. I observationerne ses dette ved, at dele af Himmelrummets tiltag og fælles refleksioner ikke ses implementeret som en forankret praksis, så det ses som hverdagshandlinger i praksis på tværs af stuer/medarbejdere. Fx i forhold til relationer og samspil, legen, de fysiske læringsmiljøer og det sprogpædagogiske arbejde. På baggrund af, at personalets beskrivelser i dialogen, sammenholdt med at observationerne (jf. tema 1, 2, 3) viser et samlet billede af, at der ses variationer stuer og medarbejdere imellem. Samtidig med, at der ikke er etableret en systematisk evalueringskultur, hvor det på baggrund af evalueringer ikke i tilstrækkelig tydelig grad bliver muligt at se effekten for børnene, udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø, og få øje på sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Jf. styrkede læreplan, vurderes, at der er forbedringspotentiale, og at Himmelrummet skal foretage ændringer i deres praksis, jf. nedenstående anvisninger.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Evalueringskultur:

- Forsæt den positive proces med løbende at evaluere læringsmiljøer og handleplansindsatser på enkelte børn og børnegruppen på stue- og personalemøder.
- Fortsæt jeres allerede igangsatte arbejde med at udarbejde en tydelig fælles evalueringskultur, der er kendt af- og praktiseres af alle medarbejdere, og som udvikler og kvalificerer de pædagogiske læringsmiljøer. Evalueringerne skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål, og en vurdering af sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, og hvorvidt noget i læringsmiljøet fremadrettet skal være anderledes på baggrund af evalueringen. Jf. Styrkede læreplan. I praksis betyder det, at evalueringen skal være en del af den fremtidige planlægning, hvilket betyder at fremtidige aktiviteter, rutinesituationer m.m. planlægges på baggrund af fortidens erfaringer, som er blevet synlige via evalueringer af praksis.
- Der skal arbejdes med at tydeliggøre en fælles faglig systematik for, hvordan Himmelrummet inddrager børnenes perspektiver i den løbende dokumentation og evaluering, så i systematisk lytter til- og får øje på børnenes perspektiver i udviklingen af læringsmiljøerne. Børnenes perspektiver er centrale som feedback til personalet, i forhold til et skærpet blik på: Gør vi det, vi tror vi gør, set ud fra et børneperspektiv?
- Der er en ledelsesmæssig opgave i forhold til at sikre implementering og løbende vedligeholdelse af indsatser, fælles metoder, refleksioner og evalueringer, så de tydeligt ses som hverdagshandlinger i praksis på alle stuer over tid, og så der herigennem arbejdes systematisk med at sikre ensartethed i kvaliteten af den pædagogiske praksis, på tværs af stuer. Der skal i højere grad fokus på, hvordan ledelsen kan understøtte og hjælpe personalet med løbende at få øje på, hvorvidt børnene får det ud af hverdagspædagogikken, rutinerne og de indsatser, som iværksættes og som er tiltænkt. Herunder refleksioner over; hvordan i løbende får lavet nedslag i praksis med henblik på at se, hvorvidt de pædagogiske intentioner forbliver levende i praksis, på alle stuer? Hvordan får i delt hinandens gode erfaringer på tværs af stuer, så de kommer alle børn i Himmelrummet til gode?

Trivselsvurderinger og opfølgning:

- Der er behov for ledelsesmæssig opfølgning på, at alle handleplaner, der udarbejdes på børn hvis trivsel vurderes i gul eller rød er udfyldt fyldestgørende og skriftligt evalueres. Ligesom der bør være en øget opmærksomhed på, hvordan de konkrete beskrivelser på børn udarbejdes.

Institutionens kommentarer

Institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn

Her beskriver institutionens leder i korte træk, hvordan institutionen har arbejdet med opfølgning og eventuelle anvisninger i perioden siden sidste tilsyn

Der er sat særligt fokus på det relationelle og kommunikative indhold i læringsrum over hele dagen.

Institutionens kommentarer til dette års tilsynsrapport

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

Vi vil fremadrettet være særligt optaget af: Opkvalificering af uerfarne medarbejdere til den pædagogiske opgaveløsning. Opkvalificering af arbejdet med relationer og samspil. Opkvalificering af arbejdet med børns sprogtilegnelse. Fuld implementering af systematiske evalueringsprocedurer.

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets eventuelle anvisninger på opfølgende tiltag?

Personalet har et godt arbejdsfællesskab og er åbne for ny viden. Dette danner optimalt udgangspunkt for en vellykket udviklingsproces. PL har indtil den 1. december 2022 ledet 2 institutioner på hver sin matrikel samt hjulpet en tredje institution i ca. 6 måneder med administrative opgaver samt ledelse af pædagogiske opgaver i børnegruppen. At PL for nuværende udelukkende udøver ledelse i Himmelrummet, skaber optimale forhold til, at PL i høj grad kan bidrage til de udviklingsområder, der er behov for på vejen til at skabe en daginstitution i høj kvalitet. Rekruttering af uddannet personale har høj prioritet, og ligeledes at uddannet personale får de rette forudsætninger for at udøve pædagogisk arbejde af høj kvalitet. I tråd med tilsynets anvisninger og de data, vi har fra vores KIDS undersøgelser, har vi i den igangværende udviklingsproces særligt fokus på ovenstående områder; Relationer og samspil, Kommunikation og sprog samt systematisk evalueringskultur.

Hvordan vil institutionen sikre, at en positiv udvikling fastholdes?

OPKVALIFICERING AF UERFARNE MEDARBEJDERE Procedure er udarbejdet og under afprøvning. RELATIONER Der arbejdes med materiale fra den pædagogiske konsulent med øvebaner og systematisk refleksionsrum på de fleste personalemøder. Vi laver en intern KIDS undersøgelse i efteråret for at se effekten. SPROG: PL er uddannet sprogvejleder og følger processen tæt. Der arbejdes systematisk med sprogforsker Pia Thomsens sprogteknikker. Personalet introduceres for udvidet dialogisk læsning og de muligheder det giver for at optimere det sproglige læringsmiljø. Vuggestuepersonalet er i gang med at lære at arbejde med Sprogtrappen. Personalet er i gang med at lære at bruge data fra sprogvurderinger til at skabe en rød tråd ud i praksis. Sprogforsker Pia Thomsen er booket til et oplæg om tilegnelse af ordforråd. EVALUERINGSKULTUR Systematisk evalueringskultur er udarbejdet af PL. Proceduren er i værksat og forventes fuldt ud implementeret inden udgangen af 2023.

Bilag 1: Institutionens selvregistrering

Forud for tilsynsbesøget har den pædagogiske leder eller institutionslederen udfyldt en selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav. Det er præciseret i parentes, hvis et spørgsmål kun gælder udvalgte målgrupper og ikke hele 0-18 års området.

Spørgsmål i selvregistrering	Lederens svar
Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret?	Ja
Overholder institutionen Københavns Kommunes anbefalinger vedrørende sovende børn i dagtilbud og brug af seler? (0-5-års institutioner)	Ja
Overholder institutionen reglerne for befordring af børn?	Ja
Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard?	Ja
Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer?	Ja
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om hygiejne i dagtilbud?	Ja
Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børnei institutioner?	Ja
Overholder den mad, der serveres i institutionen, de gældende nationale og kommunale retningslinjer? (0-5-års institutioner)	Ja
Er der gennemført madvalg i institutionen inden for de sidste 2 år? (0-5-års institutioner)	Ja
Har institutionen udarbejdet og offentliggjort en pædagogisk læreplan med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring? (0-5-års institutioner)	Ja

Indsæt link til institutionens pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	https://himmelrummet- kk.aula.dk/paedagogik/himmelrummets-laereplan
--	--

Har i institutionen inden for de seneste to år gennemført Ja
og offentliggjort en evaluering af arbejdet med
læreplanen med udgangspunkt i de pædagogiske mål?
(0-5-års institutioner)

Indsæt link til seneste evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan (0-5-års institutioner)	https://himmelrummet- kk.aula.dk/paedagogik/himmelrummets-laereplan
---	--

Har i institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Har i institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Har KKFO'en udarbejdet en børnemiljøvurdering inden for Ikke besvaret
de sidste to år?
(6-9-års institutioner)

Lever i institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er? (6-9-års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Lever i institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for fritidscentre? (10-18-års institutioner)	Ikke besvaret
--	---------------

Er i institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse Ja
med Københavns Kommunes retningslinjer for
lukkedage?
(0-9-års institutioner)

Hvor mange pædagogiske dage har i institutionen afholdt i 1
det forløbne år?

Er der gennemført en APV - herunder også ift. kemi og kemisk risikovurdering - i institutionen inden for de sidste to år? Ja

Hvornår fik institutionen sidst gennemført hygiejnetilsyn? 17-08-2022
(0-5-års institutioner)

Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i institutionen? Nej

Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om medicingivning? Ja

Overholder institutionen Københavns Kommunes retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af netværks drev? Ja

Har institutionen en beredskabsplan? Ja

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen? Ja

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering? Ja

Gennemføres daglig visuel inspektion af legepladsen? Ja

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af legepladsen? Ja

Er der gennemført legepladsinspektion af legepladsteamet inden for de sidste tre år? Ja
